

ПЕДАГОГІКА СЕРЦЯ І ДОБРА АКАДЕМІКА ІВАНА ЗЯЗЮНА

<https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6106>

НИЧКАЛО

Нелля Григорівна

*доктор педагогічних наук,
професор, професор, дійсний
член (академік) НАПН України,
академік-секретар Відділення
професійної освіти і освіти
дорослих Національної
академії педагогічних
наук України,
м. Київ, Україна*

ВОВК

Мирослава Петрівна

*доктор педагогічних наук,
професор, завідувач відділу
змісту і технологій
педагогічної освіти Інституту
педагогічної освіти і освіти
дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України,
м. Київ, Україна*

ФІЛІПЧУК

Наталія Олександрівна

*доктор педагогічних наук,
старший науковий
співробітник, провідний
науковий співробітник
відділу змісту і технологій
педагогічної освіти
Інституту педагогічної
освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН
України, м. Київ, Україна*

Анотація. У повідомленні висвітлено зміст проведеної онлайн гостьової лекції «Педагогіка серця і добра академіка Івана Зязюна» у межах серії просвітницьких вебінарів «Цвіт української педагогіки: сучасне і минуле», що проходила в Інституті педагогічної освіти й освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Ініціатором заходу виступив відділ змісту і технологій педагогічної освіти наукової установи. Учасниками заходу стали більше 600 викладачів, студентів, магістрантів, аспірантів Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського та ін. Закцентовано увагу на життєвих імперативах академіка Івана Зязюна, його професійному сходженні до вершин наукової й педагогічної діяльності. Розкрито основні прогностичні ідеї академіка з проєкцією на сучасні актуалітети поступу української педагогічної науки, реформаційні зміни у сфері педагогічної освіти. Окреслено основні заходи, що реалізуються науковою спільнотою, освітянами, представниками наукової школи І. Зязюна з метою популяризації його наукової спадщини, імплементації його напрацювань у сучасній освітній практиці.

Наукова спадщина академіка І. Зязюна – це філософсько-педагогічний скарб для подальшого розвитку освіти і педагогічної науки в Україні та інших державах. Цю спадщину маємо системно вивчати, узагальнювати, екстраполювати в освітню практику її конструктивні ідеї. Філософсько-педагогічні мрії й

реальні дії видатного українського вченого народжували нові ідеї, концепції й методики, відкривали педагогічні таланти, сприяли й потужно сприятимуть педагогізації українського суспільства.

Ключові слова: Іван Андрійович Зязюн; педагогічна освіта; учитель; педагогічна майстерність; Добро; Краса; Істина; наукова школа; педагогізація суспільства; педагогіка добра.

Життєве кредо вченого – виховання Особистості, облагородженої великою метою Добра й Любові, Істини й Краси... Концептуальні ідеї академіка І. Зязюна знайшли втілення в його авторських концептах: «філософія освіти», «педагогічна майстерність», «педагогіка добра», «краса педагогічної дії» тощо.

Василь Кремень

Учитель має навчати «своєю Поведінкою, своїми Знаннями, своєю Людяністю, своєю Свободою, своєю Любов'ю, своїм Щастям, своїм Талантом».

Іван Зязюн

Іван Зязюн вважав, що саме педагог, навчитель і просвітник є головним суб'єктом цивілізаційного прогресу, здатний зрозуміти і виховувати народ в образі повнокровної нації, яка містить у своїй структурі не тільки добрих «гречкосіїв», але передусім мудрих духовних провідників і мужніх воїнів. Саме тому післямова «Педагогіки добра» містить його почуттєве звернення, у якому особливо виокремлює місію Педагога...

Георгій Філіпчук

В Інституті педагогічної освіти й освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України 29 лютого 2023 р. відбулася онлайн гостьова лекція «Педагогіка серця і добра академіка Івана Зязюна» у межах серії просвітницьких вебінарів «Цвіт української педагогіки: сучасне і минуле».

Ініціатор заходу – відділ змісту і технології педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України.

Модератором лекції виступила **Наталія Філіпчук**, доктор педагогічних наук, провідний науковий співробітник відділу змісту і технології педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України.

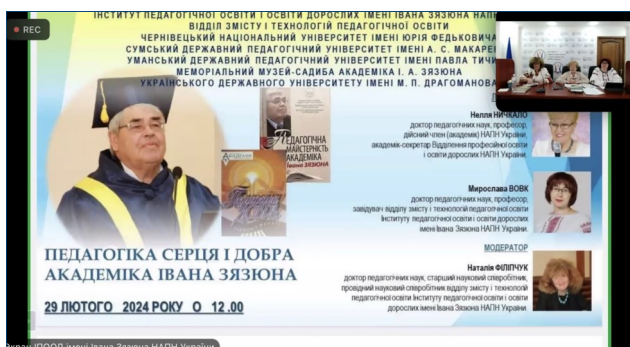
ни, член Кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття», голова первинного осередку Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка при ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України.

Учасниками заходу виступила рекордна кількість осіб – більше 600 викладачів, студентів, магістрів, аспірантів Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського та ін.

Лектор – **Нелля Ничкало**, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, академік-секретар Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України, означила важливість окреслення ретроспективи життя, професійної діяльності Івана Андрійовича Зязюна, з яким пліч-о-пліч працювала багато років, здійснюючи разом інноваційні кроки у розвитку української педагогічної освіти. Важливим аспектом лекції стало окреслення прогностичності ідей академіка у контексті поступу української освіти і педагогічної науки.

Іван Андрійович Зязюн — людина легендарна. Видатний учений, професор, академік свою трудову біографію починав на комсомольській шахті Донбасу. Пізніше був наймолодшим ректором у Радянській Україні. У Полтавському педагогічно-

му університеті й нині пам'ятають, як Зязюн свого часу порушував політичні табу й відстоював розроблену ним концепцію педагогіки добра (Зязюн, 2012).

3 березня 1938 р. в родині Зязюнів спалахнула доленосна зірочка Івана Андрійовича Зязюна, майбутнього українського вченого, організатора освіти, доктора філософських наук, професора, дійсного члена НАПН України.

Простому сільському хлопчині, «народженому між двома війнами в роздоллі поліських степів», долею визначено було пройти складний шлях від учня і вихователя гірничо-промислового училища до ректора педагогічного інституту, міністра народної освіти України, директора академічного науково-дослідного інституту, науковця-педагога світового рівня і відомого громадського діяча.

Першим справжнім університетом життєвої мудрості і високої духовності, плекальницею моральних чеснот були сім'я і школа. Власним прикладом, «позитивною почуттєвістю» глибокошановані батьки і талановиті вчителі виховували у здібного юнака характер, повагу до свого прапоріння, спрагу до пізнання краси Людини і Праці, життєву стійкість, а звідси – життєві пріоритети і серед них – філософія Особистості Учителя.

1956-1959 рр. Іван Андрійович навчався та працював у гірничо-промисловому училищі № 5 м. Свердловськ на Луганщині, у 1959-1964 рр. здобував вищу освіту на філософському факультеті Київського державного університету імені Т.Г. Шевченка. Працював на кафедрах філософії

Дніпропетровського сільськогосподарського інституту, Театрального інституту імені І. Карпенка-Карого, був завідувачем лабораторії творчих процесів Театру опери і балету імені Т.Г. Шевченка. Із цим закладом вищої освіти пов'язано п'ятнадцять років плідної викладацької діяльності і стільки ж складної ректорської роботи. Без перебільшення, педагогіка 80-90-х років минулого століття була тісно пов'язана передусім з ім'ям Івана Андрійовича Зязюна.

Ректор Полтавського державного педагогічного інституту у 1975-1990 рр.

Із цим вищим навчальним закладом пов'язано п'ятнадцять років плідної викладацької діяльності і стільки ж складної ректорської роботи. Без перебільшення, педагогіка 80-90-х років минулого століття була тісно пов'язана передусім з ім'ям Івана Андрійовича Зязюна.

Видатний філософ, культуролог, мистецтвознавець прагнув і досягав того, щоб навчання в Полтавському педагогічному інституті було цікавим і захоплюючим. Прагнучи бути зразком інтелігентності, глибокої культури, високих еталонів культури своїх вчителів, особистим прикладом надихав творчо обдаровану студентську молодь і викладачів, умів відшукати таланти і допомагати в їхньому зростанні.

Видатний філософ, культуролог, мистецтвознавець прагнув і досягав того, щоб навчання в Полтавському педагогічному інституті було цікавим і захоплюючим. Прагнучи бути зразком інтелігентності, глибокої культури, високих еталонів культури своїх вчителів, особистим прикладом надихав творчо обдаровану студентську молодь і викладачів, умів відшукати таланти і допомагати в їхньому зростанні.

Саме з ініціативи ректора І. Зязюна й за підтримки викладачів-ентузіастів в інституті як окремий навчальний предмет було вперше введено курс про одухотворення навчального процесу – «Основи педагогічної майстерності».

Дивовижний експеримент полтавців з перетворення провінційного інституту на елітарний (в навчальних аудиторіях дійсно панував дух креативності, людяності, радості праці) викликав інтерес педагогів Канади, Китаю, Куби, Японії, а також багатьох європейських країн – Болгарії,

Теорія і практика педагогічної майстерності

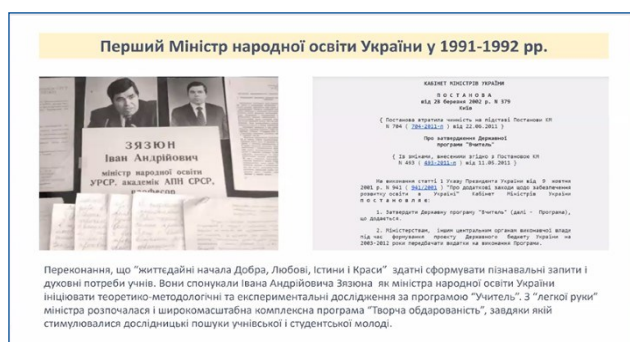
Саме з ініціативи ректора І. А. Зязюна й за підтримки викладачів-ентузіастів в інституті як окремий навчальний предмет було вперше введено курс про одухотворення навчального процесу – «Основи педагогічної майстерності».

Дивовижний експеримент полтавців з перетворення провінційного інституту на елітарний (в навчальних аудиторіях дійсно панував дух креативності, людяності, радості праці) викликав інтерес педагогів Канади, Китаю, Куби, Японії, а також багатьох європейських країн – Болгарії, Німеччини, Польщі, Чехії, Франції та інших, вплинув на відкриття мережі кафедр педагогічної майстерності у вищих навчальних закладах не лише України, а й колишнього СРСР.

Німеччини, Польщі, Чехії, Франції та інших, вплинув на відкриття мережі кафедр педагогічної майстерності у закладах вищої освіти не лише України, а й колишнього СРСР.

У 1991 – 1992 рр. Іван Андрійович став першим Міністром народної освіти у незалежній Україні. Переконав, що «життєдайні начала Добра, Любові, Істини і Краси» здатні сформувати пізнавальні запити і духовні потреби учнів, спонукали Івана Андрійовича Зязюна як Міністра народної освіти України ініціювати теоретико-методологічні та експериментальні дослідження за програмою «Учитель». З «легкої руки» Міністра розпочалася і широкомасштабна комплексна програма «Творча обдарованість», завдяки якій стимулювалися дослідницькі пошуки учнівської і студентської молоді.

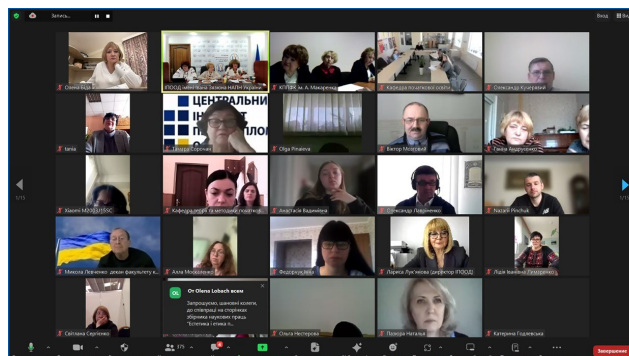

Ще одна мета Івана Андрійовича – створення в Україні академічного інституту, в якому цілісно досліджувалися проблеми педагогічної і професійно-технічної освіти. Реальному втіленню в життя цієї мети сприяли М. Фоменко, Міністр народної освіти УРСР упродовж багатьох років, пізніше керівник одного зі структурних підрозділів Кабінету Міністрів України, а також М. Ярмаченко, перший президент НАПН України. Новим важливим кроком, спрямованим на розв'язання цих проблем на початку XXI ст., стало заснування у 1993 р. Інституту педагогіки і психології професійної освіти АПН України (нині – Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України). Його стратегічна мета – забезпечення системної науково-дослідної діяльності, спрямованої на теоретико-методологічне обґрунтування державної політики у професійній підготовці педагогів нової генерації та обґрунтування теоретичних і методичних засад розвитку освіти дорослих в умовах неперервної освіти – освіти впродовж життя – на основі врахування світових тенденцій, вітчизняного досвіду та перспективних потреб Української держави.

Мріяв І. Зязюн, щоб в очолюваному ним Інституті діяла спеціалізована вчена рада по захисту кандидатських і докторських дисертацій із педагогічних наук. І це також стало реальністю. Винятково важливим напрямом втілення ідей І. Зязюна можна назвати наукові дослідження колишніх аспірантів і докторантів Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, нині – відомих учених, які гідно продовжують традиції наукової школи педагогічної майстерності свого Вчителя. Серед них – дійсні члени (академіки) НАПН України Р. Гуревич, В. Луговий, О. Ляшенко, І. Прокопенко, С. Сисоєва, члени-кореспонденти НАПН України М. Козяр, Л. Лук'янова, О. Романовський, О. Спірін, Г. Троцько, а також почесний академік НАПН України О. Дубасенюк та інші відомі вчені. Вони яскраві представники нової когорти українських учених, які присвятили свої наукові пошуки проблемі вчителя, його педагогічній майстерності.

На всіх етапах своєї науково-педагогічної діяльності Іван Андрійович з особливою наполегливістю і послідовністю доводив на різних державних щаблях, що турбота про вчителя має бути пріоритетом у загальнодержавній політиці. Багатолітня мрія вченого про високий статус вчителя в нашій державі поєднувалася з філософською вірою в те, що педагогічна майстерність учителя стане тим потужним і водночас тонким інструментом, який відкриватиме серця дітей і батьків, зміцнюватиме любов до школи, до родини, друзів і відкриватиме дитячі таланти.

Не випадково так багато років свого життя вчений присвятив обґрунтуванню, утвердженню й реальному впровадженню концепції педагогічної майстерності. Безумовно, вона має глибоке коріння, сягаючи джерел української історії, культури, етнонаціональних традицій, мудрості нашого народу. Впродовж багатьох років Іван Андрійович відшліфовував і, можна сказати, викристалізовував теоретико-методологічні положення й нетрадиційні міждисциплінарні засади педагогічної майстерності. Завдяки незламній силі духу, наполегливості й великій праці філософа-педагога від Бога українська наукова школа педагогічної майстерності з кожним роком ставала більш потужною, зростала кількість її послідовників.

В Україні й за кордоном І. Зязюн добре відомий своїми фундаментальними науковими пошуками: це і філософія освіти, і теорія і методика професійної освіти, і проблеми естетичного виховання. Ці та інші напрями знайшли глибоке розкриття в понад 550 публікаціях. Серед численних позицій – монографії, підручники, навчальні та навчально-методичні посібники для студентів педагогічних закладів освіти, аспірантів і докторантів, учителів та викладачів, статті, опубліковані в українських і зарубіжних часописах.

Мірилом цінності кожної з фундаментальних науково-педагогічних праць («Естетичний розвиток особи», «Естетичний досвід особи», «Основи педагогічної майстерності», «Педагогічна майстерність», «Краса педагогічної дії», «Педагогіка добра: ідеали і реалії»), високо поцінованих у науково-педагогічному світі, поряд з теоретичною глибиною і науковою актуальністю, є також міцний зв'язок з практичними потребами життя.

Плідну працю І.А. Зязюна як науковця й організатора досліджень у галузі професійної освіти, формування особистості та педагогічної майстерності вчителя відзначено урядовими нагородами, почесним званням «Заслужений працівник вищої школи УРСР» (1988), відзнаками Президента України – орденами «За заслуги» III ступеня (1998), «За заслуги» II ступеня (2003), «За заслуги» I ступеня (2011). У 1998 р. Американський біографічний інститут визнав Івана Андрійовича «Людиною року», найдостойнішою людиною, чий фахові досягнення і праця служитимуть для натхнення сучасників і наступних поколінь.

Його нагороджено Золотою медаллю Спілки вчителів Польщі (2010), Срібною медаллю «Василь Зеньковський» (2011), він – Кращий освітянин року, Лауреат відзнаки «Засвіти вогонь» (2011), Лауреат премії Антона Макаренка (2010).

Наприкінці серпня 2014 р. Іван Андрійович відійшов в інші світи... Він спочиває з Богом у рідній Пашківській землі, де народився. Заповідав поховати його саме там, поряд із батьками...

На окрему увагу заслуговує діяльність наукової інституції, закладів вищої освіти щодо вшанування пам'яті про Івана Андрійовича Зязюна.

Національною академією педагогічних наук України, провідними закладами вищої освіти було проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Наукова спадщина академіка Івана Зязюна у вимірах сучасності й майбутнього» (30-31 березня 2017 року на базі Українського державного університету імені Михайла Драгоманова), до роботи якої долучилися українські освітяни з різних регіонів України, науковці Інституту педагогіки Академії спеціальної педагогіки

імені Марії Гжегожевської у Варшаві, члени Комітету педагогічних наук Польської академії наук, наукового педагогічного товариства «Польща – Україна», Громадської спілки «Українська асоціація освіти дорослих» та ін.

31 березня 2017 р. у с. Пашківка Ніжинського району Чернігівської області відбулося урочисте відкриття Меморіального музею-садиби Івана Андрійовича Зязюна Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

У вересні 2018 р. Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України присвоєно ім'я Івана Зязюна.

1 березня 2019 р. науково-педагогічна громадськість України вшанувала пам'ять визначного українського вченого, державного діяча, першого Міністра освіти України, багаторічного директора Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, академіка Івана Зязюна, встановивши меморіальну дошку на будівлі по вул. М. Берлінського, 9, м. Київ).

Мирослава Вовк, доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу змісту і технологій педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, зацентувала увагу на історії заснування Іваном Андрійовичем фахового збірника наукових праць «Естетика і етика педагогічної дії» у 2011 р., у першому випуску якого він зазначив: «У Ваших руках перший збірник наукових праць *«Естетика і етика педагогічної дії»*. Його започаткували наукові співробітники відповідного відділу Інституту педагогічної освіти й освіти дорослих Національної академії педагогічних наук України. Такої, бодай подібної, назви Ви не зустрінете в педагогічній науці не лише України, але й Європи. Зі впевненістю можу сказати, що її не було й в педагогіці усього світу». Лектор відзначила прогностичність наукових ідей академіка І. Зязюна, викладених у знакових публікаціях:

- Зязюн, І. (2011). Педагогічна психологія чи психологічна педагогіка?! *Естетика і етика педагогічної дії*, 3, 20–38. <https://bitly.ws/3gzaJ>.

- Зязюн, І. (2011). Аксіологічні ресурси педагогічної дії вчителя. *Естетика і етика педагогічної дії*, 1, 9–25. <https://bitly.ws/3gzaQ>.

Важливим аспектом екстраполяції ідеї академіка Івана Зязюна стало осмислення його спадщини відомими дослідниками: В. Кременем, Г. Філіпчуком, Н. Ничкало, О. Семенов, С. Соломахою, що представлено у випусках збірника *«Есте-*

тика і етика педагогічної дії», 2018 р. (Вип. 17, 18) та 2023 р. (Вип. 28).

Вовк М. відзначила знакові події, організовані науковцями, викладачами на пошану Івана Андрійовича Зязюна: проведення заходів (3 березня 2015 р.) у Педагогічному музеї України – відкриття виставки «Педагогіка добра академіка Івана Зязюна»; міжнародних науково-практичних конференцій («Формальна і неформальна освіта у вимірах педагогіки добра Івана Зязюна» у Полтавському національному педагогічному університеті імені В.Г. Короленка, «Наукова школа академіка І.А. Зязюна у працях його соратників та учнів» у Харківському політехнічному університеті, «Інновації в освіті та педагогічна майстерність учителя-словесника» у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка тощо). Відділом теорії і практики педагогічної майстерності підготовлено електронний збірник матеріалів «Фундатор «педагогіки добра» і добротворення в педагогіці: збірник матеріалів до 85-річчя з дня народження Івана Зязюна» (*Фундатор «педагогіки добра» і добротворення в педагогіці*, 2023). У 2022 р. у партнерстві з Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича було проведено телеміст «Спомин про Великого Вчителя», присвячений пам'яті видатного вченого, педагога, філософа, академіка Івана Андрійовича Зязюна (серпень 2022 р.). У 2023 р. організовано лекції на пошану академіка І. Зязюна у межах циклу вебінарів «Цвіт української педагогіки: сучасне і минуле» («Педагогіка добра Івана Зязюна у вимірах сучасності (лектор – академік Георгій Філіпчук), «З любов'ю до людей і України: із шаную видатному вчителю Івану Зязюну» (лектори – професори Олександр Лаврінченко, Віктор Мозговий) (<https://ipoodhab.com/digital-cluster/diversity-of-ukrainian-pedagogy>).

Директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України Лариса Лук'янова відзначила, що «у кожного з нас у серці живе «свій» Іван Андрійович Зязюн і кожен з нас має на це право...», акцентуючи на ролі Івана Андрійовича у професійному становленні, особистісному розвитку когорта науковців з різних регіонів України.

Іван Андрійович Зязюн любив українські народні пісні. Найулюбленішою з них була пісня «Йшли корови із діброви», виконання якої підготували тріо «Гонта» (Петро Волошин, Василь

Семенчук, Валентин Купчик) – викладачі факультету мистецтв Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (https://youtu.be/GN_8PKYw8Ls?si=HaOYjldZEz_BUDO).

Наукова спадщина академіка І. Зязюна – це філософсько-педагогічний скарб для подальшого розвитку освіти і педагогічної науки в Україні та інших державах. Цю спадщину маємо системно вивчати, узагальнювати, екстраполювати в освітню практику її конструктивні ідеї. Філософсько-педагогічні мрії й реальні дії видатного українського вченого народжували нові ідеї, концепції й методики, відкривали педагогічні таланти, сприяли й потужно сприятимуть педагогізації українського суспільства.

Дякуємо Збройним Силам України за можливість жити і працювати!

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Зязюн, І. (2011). Аксиологічні ресурси педагогічної дії вчителя. *Естетика і етика педагогічної дії*, 1, 9-25. https://lib.iitta.gov.ua/2407/1/vipusk_1.pdf
- Зязюн, І. (2012). Педагогічна психологія чи психологічна педагогіка?! *Естетика і етика педагогічної дії*, 3, 20-38. https://lib.iitta.gov.ua/2406/1/vipusk_3.pdf
- Зязюн, І. (2012). *Майбутніх академіків потрібно шукати у дитячій нісочниці*. https://naps.gov.ua/ua/press/about_us/124/
- Ничкало, Н.Г. (ред.). (2018). *Іван Андрійович Зязюн: педагог, вчений, філософ: біобібліогр. покажчик* (4 вид., перероб., допов.). Київ: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова. <http://ipood.com.ua/e-library/bibliografichni-pokajchiki/van-andryovich-zyazyun-pedagog,-vcheniy,-flososf-2018/>
- Андрущенко, В.П., Кремень, В.Г., Ничкало, Н.Г. (ред.), Гузій, Н.В. (укл.). (2017). *Наукова спадщина академіка Івана Зязюна у вимірах сучасності й майбутнього: збірник матеріалів І Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Київ, 30-31 березня 2017 р.). Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова. <https://bitly.ws/3gyxM>
- Ничкало, Н. (2013). Українська наукова школа педагогічної майстерності – скарбниця сьогодення і майбутнього. У *Педагогічна майстерність академіка Івана Зязюна: збірник наукових праць* (сс. 51–71). Київ: Богданова А.М.
- Ничкало, Н. (2017). Педагогіка серця і добра Івана Зязюна. *Рідна школа*, 9-10, 49-55. <https://core.ac.uk/download/pdf/159616066.pdf>
- Фундатор «педагогіки добра» і добротворення в педагогіці: збірник матеріалів до 85-річчя з дня народження Івана Зязюна. (2023). Київ: Видавництво ТОВ «Юрка Любченка». https://lib.iitta.gov.ua/735208/1/fundator-sity_11.05.2023.pdf

ACADEMICIAN IVAN ZIAZIUN'S PEDAGOGY OF HEART AND KINDNESS

Nellia Nychkalo

DSc in Pedagogy, Professor, Full Member (Academician) of NAES of Ukraine, Academician Secretary of the Division of Professional and Adult Education, National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Myroslava Vovk

DSc in Pedagogy, Professor, Head of the Department of Pedagogical Education Content and Technologies, Ivan Ziaziun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Nataliia Filipchuk

DSc in Pedagogy, Senior Researcher, Leading Research Fellow of the Department for Content and Technologies of Teacher Education, Ivan Ziaziun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Abstract. The publication highlights the content of the online guest lecture "Academician Ivan Ziaziun's Pedagogy of Heart and Kindness" as part of the series of educational webinars "The Blossom of Ukrainian Pedagogy: Present and Past", which took place on February 29, 2023 at the Ivan Ziaziun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine. The event was initiated by the Department of Content and Technology of Pedagogical Education of the scientific institution. The event was attended by more than 600 teachers, students, undergraduates, and postgraduates from Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, A.S. Makarenko Sumy State Pedagogical University, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Mykhailo Kotsiubynskiy Vinnytsia State Pedagogical University and others. Attention is focused on the life imperatives of Academician Ivan Ziaziun, his professional ascent to the top of scientific and pedagogical activity. The main prognostic ideas of the academician are revealed with a projection on the current actualities of the development of Ukrainian pedagogical science, reform changes in the field of pedagogical education. The main activities implemented by the scientific community, educators, and representatives of I. Ziaziun's scientific school to popularize his scientific heritage and implement his work in modern educational practice are outlined.

The scientific heritage of Academician I. Ziaziun is a philosophical and pedagogical treasure for the further development of education and pedagogical science in Ukraine and other countries. This heritage should be systematically studied, generalized, and extrapolated into educational practice. The philosophical and pedagogical dreams and real actions of the outstanding Ukrainian scientist gave birth to new ideas, concepts and methods, opened pedagogical talents, and contributed to the pedagogy of Ukrainian society.

Keywords: Ivan Andriiovych Ziaziun; pedagogical education; teacher; pedagogical skill; Kindness, Beauty; Verity; scientific school; pedagogy of society; pedagogy of kindness.

Дата публікації: 11 квітня 2024 р.